

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نوبت اول ۹۳-۹۲
تابه سوم روز دوشنبه

مهر مدرسه

کتابخانه	۲۹۲۱/۲۸
تاریخ	۱۳۹۲/۱۰/۲۴
موضوع	اصول فقه ۱
کلاس	الحلقه الأولى اور پندرہ اعلیٰ اور پندرہ
نمبر	محل کتاب

ردیف		
نمبر سوال	۳۱	۳۰
نمبر جواب	نمبر سوال	نمبر جواب
نمبر سوال	نمبر سوال	نمبر جواب

نام و نام خانوادگی: _____ نام پدر: _____ نام مدرسه: _____

۰.۷۵
۰.۷۵
۰.۷۵
۰.۷۵
۰.۷۵
۰.۷۵
۰.۷۵

۱- کدام حکم، «تکلیفی» است؟ ص ۳۰

- الف. حجیت خبر واحد
- ب. اباحت نوشیدن آب
- ج. زوجیت بین زن و مرد
- د. شرطیت عقل برای تکلیف

۲- کدام گزینه دلالت بر «نسبت غیر اندماجی» دارد؟ ص ۴۵

- الف. هیئت افعال
- ب. حروف و اضافات
- ج. هیئت جمله تامه
- د. صفت و موصوف

۳- «متعلق حکم» در مسأله «اذا كان الانسان عاقلاً و بالغاً فليصم حين رؤية الهلال» کدام است؟ ص ۶۹

- الف. صوم
- ب. انسان
- ج. عقل و بلوغ
- د. رؤیت هلال

۴- مقدمیت «استطاعت» برای حج از کدام مقدمات است؟ ص ۷۰

- الف. مقدمه واجب
- ب. مقدمه وجوب
- ج. مقدمه وجود
- د. مقدمه علمیه

۵- مراد از «تعارض» بین ادله محرزه چیست؟ ص ۸۵

- الف. تنافی بین دو سند
- ب. تنافی بین دو امتثال
- ج. تنافی بین دو موضوع
- د. تنافی بین دو مدلول

۶- نسبت بین دلیل «الربا حرام» و دلیل «لا ربا بین الوالد و ولده» کدام است؟ ص ۸۶

- الف. تخصیص
- ب. تخصص
- ج. حکومت
- د. تقیید

۷- رابطه «علم اصول» و «علم فقه» را بیان کرده، چگونگی تأثیرگذاری این دو علم بر یکدیگر را بنویسید. ص ۲۶

جواب: وظیفه فقیه تطبیق قواعد اصولی در مقام استنباط است پس قواعد اصولی به مثابه تغذیه هستند و مقام استنباط به مثابه تطبیق این نظریه، این رابطه دو طرفه است تأثیرگذاری دو طرفه شده است یعنی هر چه علم فقه توسعه پیدا کند و مسائل جدید حادث شود نیاز به وضع قواعد جدید اصولی برای حل آنها بدین می آید و از طرفی هر چه نظریات اصولی دقیق تر شود تطبیق این نظریات نیز نیازمند دقت بیشتری است.

۸- مراد از «حجیت قطع» چیست؟ توضیح دهید. ص ۳۳ و ۳۴

۲
جواب: مراد از حجیت قطع معذرت و منجزیت است. معذرت یعنی اگر مکلف به واسطه عمل به قطعش یا مولا مخالفت کند معذور باشد و مولا او را عقاب نمی‌کند و منجزیت یعنی اگر مکلف به قطعش عمل نکند و در واقع هم مخالفت یا قطعش مخالفت با مولا باشد در این حال مولا می‌تواند او را عقاب کند.

۹- «وضع» را تعریف کرده، چگونه وضع اعتباری موجب سببیت حقیقی بین شنیدن لفظ و تصور معنا می‌شود؟ ص ۳۸ و ۳۹

۲
جواب: وضع: قرن اکید بین لفظ و معنا است به طوری که انسان از شنیدن و تصور لفظ به معنا منتقل می‌شود. این دلالت و سببیت ناشی می‌شود از خاصیت ذهن بشر که خداوند قرار داده به این نحو: هر دو شئی که دفعات متعدد در ذهن با هم متصور شوند یا هم مرتبط می‌شوند و تصور یکی موجب تصور دیگری می‌شود مانند دو دوستی که غالباً با هم هستند اگر بعد از مدتی یکی را به تنهایی ببینیم دیگری را به یاد می‌آوریم.

۱۰- وجه اشتراک و افتراق بین «مدلول تصدیقی اول» و «مدلول تصدیقی ثانی» را به همراه مثالی تبیین نمایید. ص ۴۶

۲
جواب: وجه اشتراک: در هر دو مدلول، دلالت کاشف از مراد متکلم است نه صرف تصور معنا. (نمره ۰/۵) وجه افتراق: مدلول تصدیقی اول همان اراده احتمالی است بر خلاف مدلول تصدیقی ثانی که اراده جدی است (نمره ۰/۵) مانند اینکه شخصی بگوید «زرد آمد» اگر آن شخص در خواب سخن گفته باشد چون شخص خواب اراده‌ای از بیان لفظ ندارد در نتیجه این لفظ هیچ کدام از مدلول تصدیقی اول و ثانی را ندارد ولی اگر شخص ملتفت به کلامش باشد یعنی از بیان کلامش اراده‌ای دارد، دارای مدلول تصدیقی اول است حال اگر این شخص به شوخی این سخن را گفته دارای مدلول تصدیقی ثانی نیست زیرا این شخص اراده جدی ندارد اما اگر اراده جدی برای بیان اینکه واقعاً زرد آمده است داشته باشد در این صورت کلام دارای مدلول تصدیقی ثانی خواهد بود. (نمره ۱)

۱۱- قاعده «حجیت ظهور» را تبیین کرده، دلیل آن را بنویسید. ص ۵۴

۲
جواب: حجیت ظهور یعنی متکلم آنچه را که از لفظ ظاهر است اراده کرده است. (نمره ۰/۵) دلیل مرکب از دو مقدمه است: ۱. میره اصحاب ائمه علیهم السلام - بما هم عقلاء - بر عمل طبق ظواهر کتاب و سنت جریان داشته است. ۲. این میره چون در مرای و منظر امام واقع شده و امام آن را ردح نکرده در نتیجه امتناء شده و حجیت است. (نمره ۱/۵)

۱۲- مراد از «خبر واحد» چیست؟ چگونگی دلالت آیه شریفه «إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا» احجرات ۱۶ بر حجیت آن را تبیین کنید. ص ۵۷ و ۵۸

۲
جواب: خبر واحد: هر خبری که مفید علم نباشد و فرقی نمی‌کند که صحیح واحد باشد یا متعدد (نمره ۰/۵) آیه شریفه دارای جمله شرطیه است مضمون شرط در آیه دلالت می‌کند بر عدم وجوب تبیین در صورت آوردن بنا توسط غیر فاسق (عادل) و عرفاً عدم وجوب تبیین از خبر یعنی حجیت آن. پس حجیت خبر واحد اثبات می‌شود. (نمره ۱/۵)

۱۳- آیا حرمت مستلزم بطلان «عبادت» و «معامله» است؟ چرا؟ ص ۶۶

۲
جواب: حرمت موجب بطلان عبادت می‌شود زیرا حرمت نشانه مبوضیت است و نمی‌توان با چیزی که مبفوض است قصد تقرب نمود و تقرب دست ولی حرمت مستلزم فساد معامله نیست زیرا معنای تحریم یعنی مبوضیت و معنای صحت یعنی ترتب آثار و این دو با هم منافاتی ندارند مانند ظهار اگر چه حرام است ولی آثار آن مرتب می‌شود.

۱۴- مراد از «شبهه موضوعیه» و «شبهه حکمی» را به همراه مثال تبیین کنید. ص ۷۷

۲
جواب: شبهه موضوعیه: اگر اصل جعل حکم معلوم باشد و شک در تحقق موضوع باشد مانند اینکه شک کند در وجوب حج به دلیل شک در استطاعت. شبهه حکمی: اگر شک در اصل جعل حکم و تشریح آن باشد مانند شک در حرمت سیگار کشیدن.

۱۵- «انحلال علم اجمالی» و حکم آن را با مثالی تبیین کنید. ص ۸۰

۲
جواب: اگر علم داشته باشیم به نجاست یکی از دو ظرف به نحو مورد سپس قطره خونی در یکی از ظرف‌ها میفتد و علم پیدا می‌کنیم که ظرفی که خون افتاده نجس است در این صورت علم اجمالی ما منحل می‌شود به علم تفصیلی به نجاست ظرفی که قطره خون در آن افتاده و شک بدوی به نجاست ظرف دیگر بر این اساس باید ظرف اول را که نجاستش یقینی است ترک کرد و در مورد ظرف دوم اصل تطهیر یا برات جاری می‌شود در نتیجه می‌توان از آن استفاده نمود.